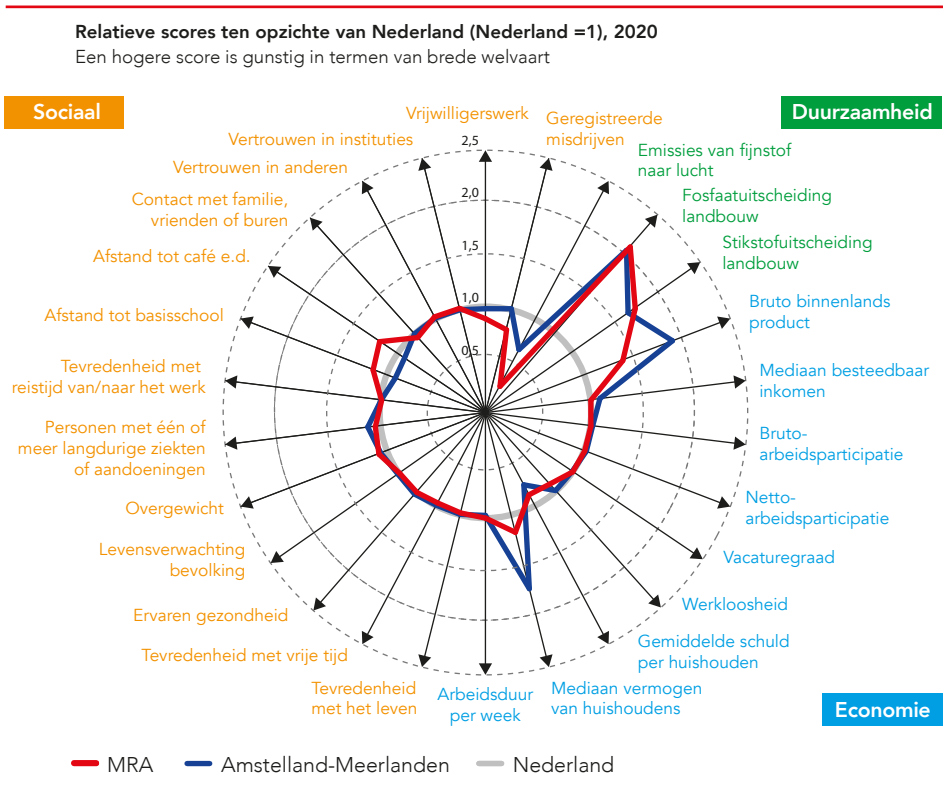

5.2 Amstelland-Meerlanden

Brede welvaart in Amstelland-Meerlanden

Amstelland-Meerlanden is een samenstelling van twee deelgebieden: regio Haarlemmermeer (de gemeenten Aalsmeer, Haarlemmermeer en Uithoorn) en Overig Amstel-Meerlanden (de gemeenten Amstelveen, Diemen en Ouder-Amstel). Tezamen hebben deze gemeenten een relatief groot aandeel in de economie van de MRA. Inwoners profiteren hiervan met hogere inkomens en vermogens in vergelijking met andere delen van de MRA. Wel hebben huishoudens in Amstelland-Meerlanden hogere schulden en gaat de economische activiteit gepaard met veel

Figuur 1 Brede welvaart in Amstelland-Meerlanden

Bron: CBS (bewerking Vrije Universiteit Amsterdam)

emissies van fijnstof. In vergelijking met Nederland en andere deelregio's van de MRA zijn inwoners van Amstelland-Meerlanden minder tevreden met de afstand tot voorzieningen als cafés en basisscholen. Figuur 1 vat de positie samen van Amstelland-Meerlanden ten opzichte van de MRA als geheel en Nederland op verschillende brede welvaartsindicatoren.

De economie van Amstelland-Meerlanden

Een groot deel van de economie van Amstelland-Meerlanden is dankzij luchthaven Schiphol sterk verbonden met internationaal (vlieg)verkeer, uiteraard middels groothandelsactiviteiten en export, waarmee er ook een link is met land- en tuinbouw (waaronder bloementeelt). Daarnaast zijn Detailhandel en Overige zakelijke diensten (zoals reisorganisaties en beveiliging) grote sectoren in de economie van Amstelland-Meerlanden. Dit zijn activiteiten die voor een belangrijk deel op en rond de luchthaven

Tabel 1 Kerngegevens Amstelland-Meerlanden

		2021		2017	2018	2019	2020	2021	2022
		aandeel in MRA in %		jaarlijkse groei in %					
Bruto regionaal product	mld euro	33,3	19,4	4,4	4,2	2,3	-15,9	8,1	11,7
Arbeidsvolume (fte's)	x 1.000	248,8	18,6	4,6	5,0	4,0	-5,0	1,0	-
Werkzame personen	x 1.000	304	18,8	2,6	6,4	4,2	-1,9	0,9	-
Bevolking	x 1.000	359	14,0	0,9	1,0	1,2	1,0	1,0	1,7
Potentiële beroepsbevolking	x 1.000	267	13,7	1,2	0,8	1,2	0,8	1,5	1,9
Beroepsbevolking	x 1.000	201	13,9	0,5	1,6	2,1	1,0	0,5	4,0
Werkzame beroepsbevolking	x 1.000	192	14,0	2,3	2,2	2,2	0,0	1,6	5,7
Beroepsbevolking naar opleiding	Regio	MRA							
Hoogopgeleid	in %	41,8	46,9						
Middelbaar opgeleid	in %	39,3	35,0						
Laagopgeleid	in %	18,9	18,1						
				aandeel in %					
Bruto-participatiegraad	in %	75,3	74,1	74,6	75,2	75,9	76,0	75,3	76,8
Werkloosheid	in %	4,5	4,9	5,2	4,6	4,5	5,0	4,5	3,8

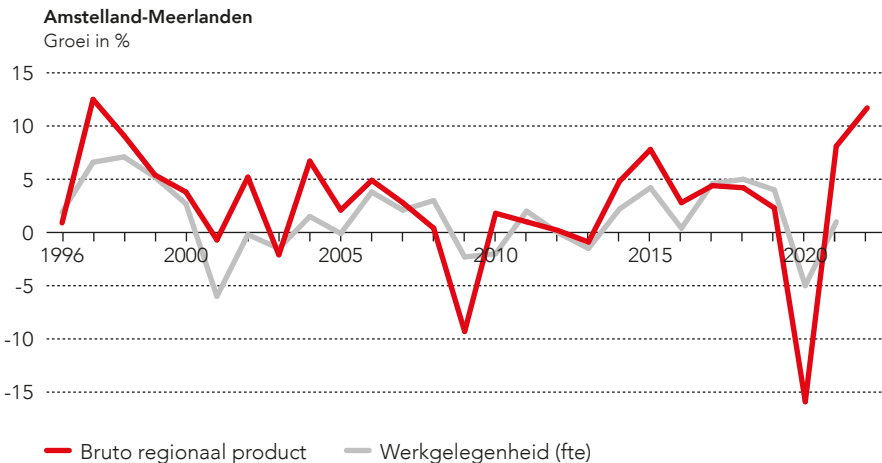
Bron: CBS (bewerking TNO/SEO Economisch Onderzoek)

zijn gevestigd. Het gebied Overig Amstel-Meerlanden herbergt een groot deel van de Specialistische zakelijke diensten, activiteiten binnen de sector Informatie en communicatie (waaronder media en televisie) en Financiële dienstverlening in Amstelland-Meerlanden.

Figuur 2 toont dat de economie van Amstelland-Meerlanden in 2020 als gevolg van de wereldwijde coronamaatregelen een zeer grote schok te verwerken kreeg. Vanwege de grote internationale verbondenheid van Amstelland-Meerlanden via het cluster rondom Schiphol was de negatieve impact op de economische ontwikkeling hier het grootst binnen de MRA. Het omgekeerde geldt voor 2021; met een brp-groei van 8,1 procent was de opleving hier toen het krachtigst. Ook voor 2022 wijzen de voorlopige groeicijfers van het CBS uit dat het stevige economisch herstel in Amstelland-Meerlanden aanhield.

Uit tabel 1 is op te maken dat Amstelland-Meerlanden met een aandeel van rond de 19 procent in zowel het brp als de totale werkgelegenheid in de MRA een groot deel van de economische activiteiten herbergt.

Figuur 2 Sterk herstel economische groei in 2021 en 2022

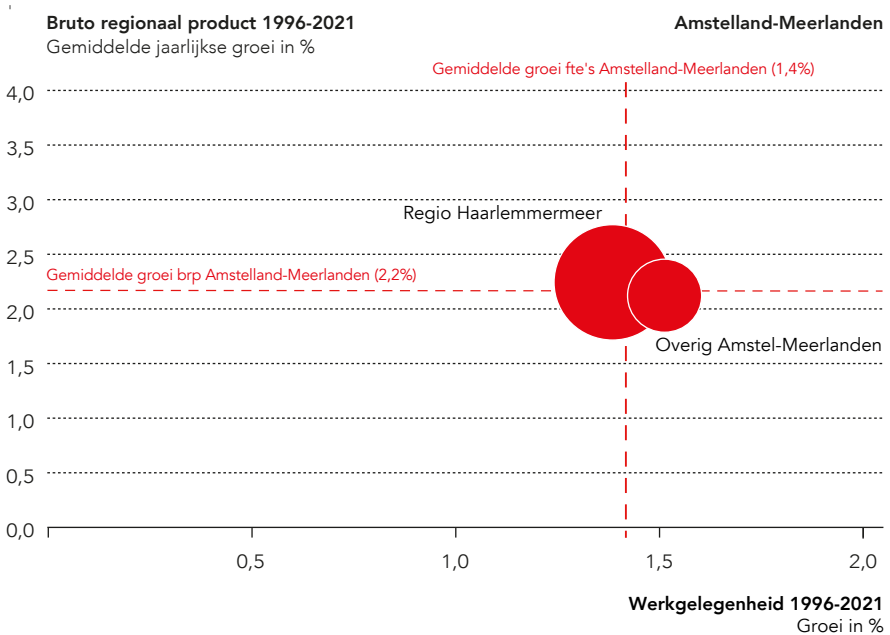

Bron: CBS (bewerking TNO)

Het aandeel in de totale bevolking en werkzame beroepsbevolking van de MRA (beide rond de 14 procent) is lager. Daarmee bieden bedrijven en instellingen in Amstelland-Meerlanden relatief veel werk, ook voor mensen die elders in de MRA en Nederland wonen. Dit gegeven is terug te zien in de pendelstromen naar deze regio.

Na de corona-uitbraak in 2020 is de werkloosheid in Amstelland-Meerlanden licht opgelopen tot 5,0 procent van de beroepsbevolking, waarna deze met het intreden van economisch herstel in 2021 weer is gedaald naar hetzelfde niveau als voor corona en in 2022 verder is gedaald naar 3,8 procent van de beroepsbevolking. De werkloosheid lag daarmee in 2022 net iets lager dan gemiddeld in de MRA (3,9 procent).

Figuur 3 Groeitempo Regio Haarlemmermeer en Overig Amstel-Meerlanden ongeveer gelijk

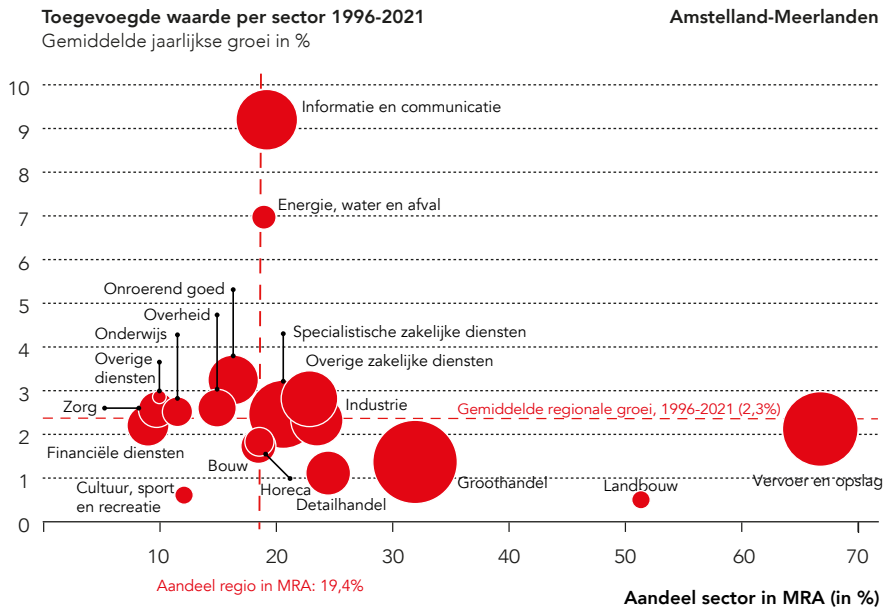
* Grootte van bol: omvang brp 2021
Bron: CBS (bewerking TNO)

Figuur 3 laat zien dat de economische activiteiten in Amstelland-Meerlanden niet gelijkmatig verdeeld zijn over de twee deelgebieden. Ruim 70 procent van het brp wordt voortgebracht vanuit de regio Haarlemmermeer. Ook de werkgelegenheid is conform deze verhouding verspreid over de twee deelgebieden. In de periode 1996-2021 ontwikkelden het brp en de werkgelegenheid zich in beide delen van Amstelland-Meerlanden in een ongeveer gelijk tempo.

Economische ontwikkeling per sector

In figuur 4 is duidelijk zichtbaar dat Vervoer en opslag, Groot- en Detailhandel een groot deel van het brp van Amstelland-Meerlanden voortbrengen. Tezamen waren deze drie sectoren in 2021 goed voor

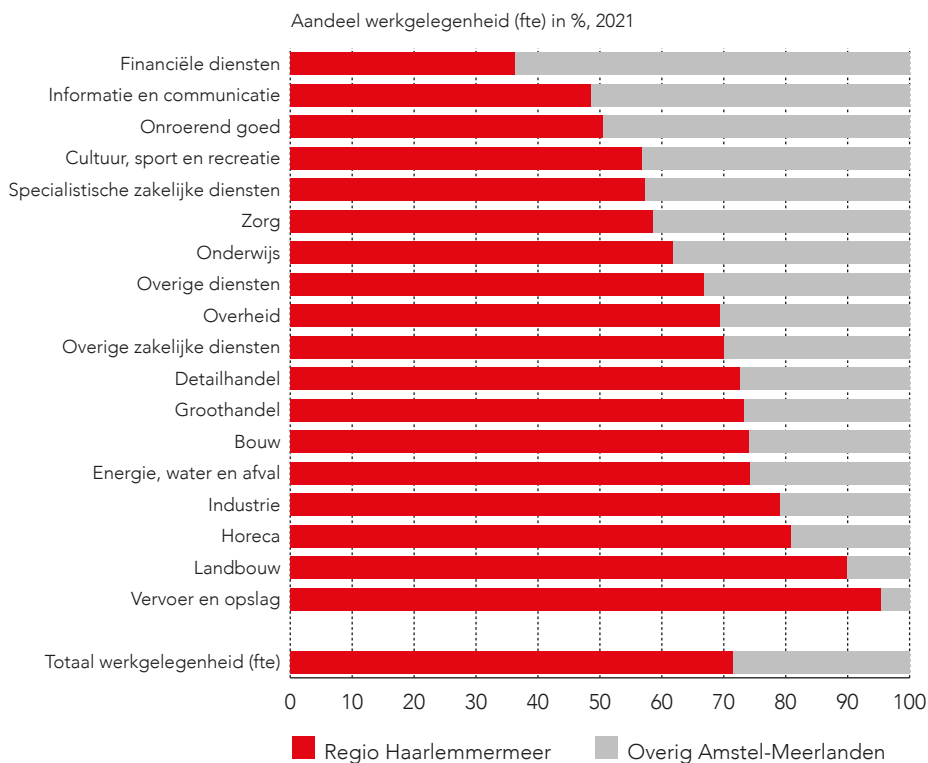
Figuur 4 Forse groei in Informatie en communicatie in Amstelland-Meerlanden

* De bolgrootte (omvang 2021) geeft uitsluitend de verhouding binnen de eigen regio weer. De omvang van de sectoren is zodoende niet vergelijkbaar met die van andere deelregio's.
Bron: CBS (bewerking TNO)

zo'n 36 procent van het brp. Tevens is zichtbaar dat Specialistische zakelijke diensten, Financiële diensten, Overige zakelijke diensten en Informatie en communicatie een groot deel van de economische activiteiten uitmaken. In 2021 leverden zij gezamenlijk bijna 54 procent van het brp. In de periode 1996-2021 zijn met name de ICT- en media gerelateerde diensten zeer flink gegroeid. Maar in die lange analyseperiode groeiden alle sectoren in de economie van Amstelland-Meerlanden in veel gevallen rond het gemiddelde groeitempo van de toegevoegde waarde van 2,3 procent per jaar. Daarmee groeide de economie van Amstelland-Meerlanden in een ongeveer gelijk tempo

Figuur 5 Veel sectoren zijn het sterkst vertegenwoordigd in Regio Haarlemmermeer

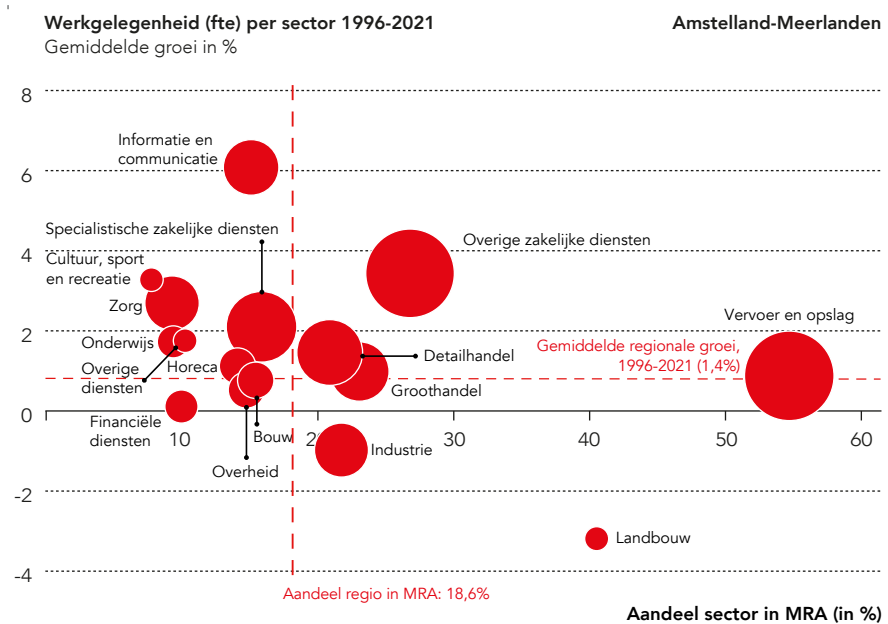

Bron: CBS (bewerking TNO)

als de MRA (2,4 procent) en wat onder het gemiddelde groeitempo van Amsterdam (3,3 procent) en Almere-Lelystad (3,2 procent).

De verdeling van de werkgelegenheid per sector tussen regio Haarlemmermeer en deelgebied Overig Amstel-Meerlanden is weergegeven in figuur 5. Hieruit blijkt dat de activiteiten in Vervoer en opslag, Landbouw, Horeca, Industrie en Groot- en Detailhandel zich met name in regio Haarlemmermeer bevinden. Financiële en zakelijke diensten evenals de activiteiten op het gebied van ICT, televisie en live-entertainment (binnen de sector Informatie en communicatie) en activiteiten op het gebied van Cultuur, sport en recreatie bieden het meeste werk in Overig Amstelland-Meerlanden.

Figuur 6 Veel werkgelegenheid in Zakelijke diensten, handel, transport en logistiek

* De bolgrootte (omvang 2021) geeft uitsluitend de verhouding binnen de eigen regio weer. De omvang van de sectoren is zodoende niet vergelijkbaar met die van andere deelregio's.
Bron: CBS (bewerking TNO)

Figuur 6 toont naast de omvang van werkgelegenheid in iedere sector ook de ontwikkeling hiervan gedurende de periode 1996-2021. Ook in de werkgelegenheidsontwikkeling is te zien dat deze gedragen wordt door een divers palet aan dienstensectoren en de grote, voor de regio kenmerkende sectoren hier in het bijzonder een rol in spelen. De sectoren Industrie en Landbouw hebben tussen 1995 en 2021 een arbeidsproductiviteitssprong gemaakt, getuige de gemiddelde daling van de werkgelegenheid bij een toename van de toegevoegde waarde. Over het geheel lag de werkgelegenheidsontwikkeling in Amstelland-Meerlanden met gemiddeld 1,4 procent per jaar net onder het gemiddelde groeitempo van de MRA (1,5 procent).

Forensen (woon-werkverkeer)

Veel van de arbeidsplaatsen in Amstelland-Meerlanden worden vervuld door mensen die elders in Nederland of in de MRA wonen. In 2020 waren er in Amstelland-Meerlanden 287 duizend personen werkzaam, waarvan er 208 duizend elders woonachtig zijn. Hierbij is de inkomende pendelstroom vanuit plaatsen buiten de MRA het grootst (100 duizend personen). Vanuit andere MRA deelregio's komen er veel forensen vanuit Amsterdam (56 duizend), Zuid-Kennemerland (16 duizend) en Zaanstreek-Waterland (11 duizend). Omgekeerd zijn dit ook de belangrijkste bestemmingen voor inwoners vanuit Amstelland-Meerlanden die elders in de MRA werken. De ingaande en uitgaande pendelstromen zijn daarmee binnen de MRA enigszins in balans. De grote netto inkomende pendelstroom hangt vooral samen met woon-werkverkeer tussen Amstelland-Meerlanden en de rest van Nederland. Ongeveer 79 duizend inwoners van Amstelland-Meerlanden (bijna 42 procent van de werkzame beroepsbevolking) werken in de eigen regio.

Een kaartje met een grafische weergave van de pendelstromen van en naar Amstelland-Meerlanden is te vinden in hoofdstuk 4 (figuur 4.13).